

ھەواللەھەكانى كوردستان

ئىعدام كردنى كەسىپك لە زىندانى

سنە

بەرەبەيانى رۆژى پيئنجشمە 20ى پووشپەر، كەسىپك بە ناوى ئەجمەد خەلج لە زىندانى سنە بە تاوانى كړپين و فرۆشتنى مەوادى موخەدير لە سىدارە درا.
ناويراو كاتيك هەست دەكا ئىعدامى دەكەن لە خۆى دەدا و بە توندى برىنډار دەبۆ و ڤەوانەى نەخۆشخانە دەكرۆ، بەلام بى گوى دان بە برىنډار بوونى لە دواى گەرانەوەى لە نەخۆشخانە حوكمى ئىعدامى بەرپۆه دەبەن.

رۆژنامە نووسىكى كورد گىرا

بە پىتى ھەوالتى ھەواللەدرى موكورىيان، بەيانى رۆژى چوارشەممە 13ى پووشپەر سڊىق ميناىي رۆژنامەنوس و ھاوكارى ھەوتونامەى راگىراوى ناسۆ، لە كاتى چوون بۆ لقى چوارى لىڤرسىنەوەى دادگوستەرى سنە گىرا.

تاوانى ميناىي ڤروپاگەندە دژ بە رژیيم و ھاوكارى بلاوكراوەكانى نەيارى رژیيم ... راگەيئندراوہ.

شاىيانى باسە سڊىق ميناىي پيشتريش بە تاوانى بلاوكراوہى ھەوالتى ناراست بە دانى دوو ملوڤين تمەن مەحكوم كرا بوو كە لە دادگاي پيئداچوونەوہى كرا بە دوو ساڤ زىندان.

كەسىكى سنەيى لە سنوورى يونان كوژرا

بە پىتى ھەوالتى گەيشتوو، لە ماوہى ڤابردوودا كەسىپكى خەلكى شارى سنە بە نارى ئەشرەف ا...وہيسى 42 ساڤە، ويستووہيتى كە بە رىگەى قاچاخ خۆى بە وەلاتى سىتھەم بگەيئىنۆ، دەكەوتتە بەر دەستريژى سەربازانى يونانى و گيان دەدا.

شاىيانى باسە ناويراو ماوہى 7 ساڤە لە توركيا بووہ قەبوولتى ھەبووہ بەلام بەرئ نەكراوہ، ھەر ئەوہ بۆتە ھۆى ئەوہى كە بۆ خۆى ھەول بدا لە رىگەى قاچاخ خۆى دەرپاز بكا.

گىرانى ھەئسووراپويكى مەدەنى لە ديگولان

ھيژە ئەمنىيەتيەكانى رژیى ئىيران ھەئسووراپويكى مەدەنى خەلكى ديگولان بە نارى ئىسماعيل حسەين پەناھى يان گرت.

تا ئىستا ھۆى گىرانى ناويراو ڤانەگەيئندراوہ و ديار نيە لە كوئى زىندانى كراوہ و ھەولئەكانى خانەوادەكەى بۆ زانىارى لە سەر چارەنووسى بئى تاكام ماوہتەوہ.

شاىيانى باسە يەكيكى ديكە لە ھەئسووراپوانى مەدەنى خەلكى ديگولان بە نارى ئەنوەر حسەن پەناھى يش زياتر لە ساڤئكە كە گىراوہ.

شكە نجەى لاويكى كورد لەزىندانەكانى رژیيم

بە پىتى ھەوالتى گەيشتوو، رۆژى يەكشەممە 16ى پووشپەرى 1387 لاوتىك بەناوى رەزا مینبەرى كورێ عەتا خەلكى نایسەرى شارى سنە، ماوہى 9 مانگە لەزىندانى ھيژە ئەمنىيەتيەكانى رژیى ناخوندى داہبە و بە توندى شكەنجە كراوہ. شاىيانى باسە بە ھۆى زۆرى شكەنجەوہ دەستى چەپى شكاوہ و رومەتى بە قورسى

برىنډار بووہ. رەزا مینبەرى بەتاوانى ھاوكارى لەگەن يەكىك لەحيزبە كوردییەكان گىراوہ و تا ئىستا حوكم نەدراوہ.

دەرکردنى حوكمى زىندان بوۆ ھەئسووراپويكى كورد

بە پىتى ھەوالتى ھەواللەدرى موكورىيان، دادگاي رژیيم لە سنە ھاووەلاتيىپكى كوردى بە نارى ئازاد پندار، بە زىندان مەحكوم كرد.

ناويراو كە ئىستا نزىك بە 5 مانگە بە تاوانى ھاوكارى لەگەل ھيژىكى سياسىي كوردستان زىندانىيە لەلايەن دادگاي رژیيوہ بە 9 مانگ زىندان و 5 ساڤ زىندانى ھەلپەسىراو مەحكوم كراوہ.

شاىيانى باسە ئازاد پندار ئىستا لە زىندانى ناوھندى شارى سنەداہبە.

كوژرانى گوماناوى كەسىپك لە

مەھاباد

بە پىتى ھەواڤ چەند رۆژ لەوہ پيش كەسىپك بە ناوى سپروان ھيمەت ڤوور كورپى عمەد 32 ساڤە، لە گومرك لە مەھاباد كوژراوہ و دوايى تەرمەكەى لە ووسووكەند فرپۆ دراوہ.

ھەر چەند ھۆى كوژرانى سپروان ھيمەت ڤوور بە تەواوى نەدۆزراوہتەوہ بەلام ماوہيئكە ھيژە ئەمنىيەتيەكانى رژیيم بە شيۆەى جۆراوجۆر لاوان دەدەنە بەر ئازار و ھيئديتاك جاريش دەيان كوژن.

چارەنووسى زىندانىيىكى كاميارانى ديار نيە

بە پىتى ھەوالتى ھەواللەدرى موكورىيان، چارەنووس و شويتى ڤاگرتنى زىندانىيىكى كاميارانى كە نارى شەمس الە شادىە ديار نيە.

شەمس الە شادى كە 6 مانگ دەبۆ لەلايەن ھيژە ئەمنىيەتيەكانى رژیيم بە تاوانى ھاوكارى كردنى يەكىك لە ھيژە سياسىيەكانى نەيارى رژیى ناخوندى گىراوہ و چەند رۆژيئك دەبۆ گواستراوہتە بۆ شوئيتيىكى ناديار و لە چارەنووسى ھيچ ھەوالئىك نيە.

خانەوادى ناويراو لەوہى كە نەھايتوانيوہ ھەوالئىك لە چارەنووسى كورەكەيان بە دەست بيئن نيگەرانن.

زەينەب بايزيدى لە مەھاباد گىرا

سەر لە بەيانى رۆژى چوارشەممە 19ى پووشپەر، زىئەب بايزيدى ئەندامى رىكخراوى مافى مرۆڤى كوردستان لەلايەن ھيژە ئەمنىيەتيەكانى رژیى ئىيرانەوہ گىرا و بۆ شوئيتيىكى ناديار براوہ. بە پىتى ھەوالتى رىكخراوى مافى مرۆڤى كوردستان، زىئەب بايزيدى لە دواى ئەوہى چەند جار بانگ كراوہ بۆ ئىتلاعات و لىكۆلئىنەوہى زۆر لە سەرى، رۆژى چوار شەممە لە دواى چەند سەعات لىكۆلئىنەوہ گىراوہ و بۆ شوئيتيىكى ناديار براوہ.

شاىيانى باسە پيشتر زىئەب بايزيدى بە تاوانى بلاۆ كراوہى ناراست و ھەئسووران دژ بە رژیى ناخوندى و بەزاندنى سنوور بە شيۆەى ناقانونى بە 6 مانگ زىندانى ھەلپەسىراو و لە دواى دوبارە بوونەوہ بۆ ماوہى 4 ساڤ زىندان و تەبعيد بۆ زىندانى مەراغە مەحكوم كراوہ.

4 كەسى كورد لە ماكوو زىندانى

كران

دادگاي رژیيم لە شارى ماكو 4 ھاووەلاتى كورد بە ناوہكانى يوسف ناھەنگ خوش، حسەن چيلان، عمەد عومەرڤوور و سەعيد ئەھوزيان بە تاوانى ھاوكارى لەگەل يەكىك لە ھيژە سياسىيەكانى كوردستان، بە سئ ساڤ زىندان مەحكوم كرد. شاىيانى باسە سەعيد ئەھوز، حسەن چيلان و عمەد عومەرڤوور كە ئىستا لە زىندانان پيشتر بە تاوانى كوشتى

وورپايى وەزيرانى دەرەوہى تاقمى ھەشت بە رژیى ئىيران

وہزيرانى دەرەوہى 8 وەلاتى پيشەيى جىھان، ناسراو بە جى 8 ، رۆژى ھەينى 7ى پووشپەر لە يەكەم رۆژى كۆبوونەوہەكانى خۆيان لە شارى كيوتۆى ژاپن، لەگەل پيشوازى لە پيشكەش كردنى ڤاڤورتى كورەى باكوور لە بارەى گەللە ناوكەييەكانى خۆيوہ، داوايان لە رژیى ئىيران كرد كە پيتاندى ئورانىوم ڤاگرئ و لە بارەى بەرنامەى ناوكەييى خۆيوہ بەرپرسانەتر ھەنگاو ھەلگرئ.

بەشدار بووانى ئەو كۆبوونەوہ دوو رۆژە، بەردەوام بوون لە سەر سياسەتى ووتووژ و فشار يان بە پتويست زانى تا بەر شيۆە رژیى ئىيران مەجبور بكەن كە واز بيئنى لە پيتاندى ئورانىوم. نوئىنەرانى جى 8 ھەرەوہا دواى ئەو كۆبوونەويە ڤاگەيئندراوئىكيان بلاۆ كردەوہ كە بەشيىكى پتوہندى بە گەللە ناوكەييەكانى رژیى ئىيرانەوہ ھەبە.

لەو راگەيئندراوہدا ھاتووہ، ئىمە بە رژیى ئىيران وورپايى دەدەين كە دەورى باشتر لە ناوچەكەدا بگيئريئ بەتايبەت لە بارەى رىگە چاردى ناشتى لە ئتوان ئيسرائيل و فلستينەكاندا و ھاوكارى بكا بە ھيمنى لە نەفغانستان و عىراقدا.

يەكیەتى ئوروپا داواى ڤاگرتنى ئىعدامى لاوانى لە ئىران كرد

رۆژى ھەينى 7ى پووشپەر يەكیەتى ئوروپا سەبارت بە چارەنووسى سەلاح تاسە، كە لاوتىكى سنەييە و تاوانبار كراوہ كە لە 15 سالیئا كەسىپكى كوشتووہ، نيگەرانى دەرپړيوہ.

بە پىتى ھەوالەكان، سەلاح تاسە، تاوانبار كراوہ كە لە تەمەنى 15 سالى دا كەسىپكى كوشتووہ، ھەوتووى ڤابردوو دواى گەيشتنى بە تەمەنى 18 سالى، بۆ بەرپۆهبردنى حوكمى ئىعدام گواستراوہتەوہ بۆ زىندانى ناوھندى سنە.

ئەسلوانى، سەرۆكى كاتىبى يەكیەتى ئوروپا، لە ڤاگەيئندراوئىكدا ڤايگەياندوہ: سەرۆكايەتى يەكیەتى ئوروپا پڤ بە دل بەداخە بۆ بەرپۆهبردنى پيشوہختى حوكمى ئىعدامى لاوان. يەكیەتى ئوروپا داواى لە رژیى ئىيران كردوہ كە بە بئى وەستان حوكمى ئىعدامى سەلاح تاسە و باقى لارانى ژيئر 18 ساڤ تەمەن، ڤاگرئ.

يەكیەتى ئوروپا لەو ڤاگەيئندراوہى خۆيدا ھەروا داواى ڤاگرتنى حوكمى ئىعدامى بيئھود شوجاعى، عمەدە فيدايى، سەعيد جزى و بيئھنام زارعى و ئەبوومسلم سوھرابى كردوہ.

ئوباما: رژیى ئىران مەترسيىكى گەورەيە

سەناتۆر ئوباما ڤالپۆرواى حيزبى ديموكرات بۆ ھەلئباردنەكانى سەرۆك كۆمارى ئەمريكا، رۆژى چوارشەممە لە ووتووژ لەگەل تلویزيونى ئەمريكايى ئەى بى سى رژیى ناخوندى وەك مەترسيىكى گەورە نارھيتاو كە دەبۆ لە رىگەى ديپلوماسى راستە و خۆ و فشارى زۆر واى لىبكەن كە ھەئسوكەوتى بگۆړئ. ئوباما گوتى تاقىكردنەوہ مووشەكيەكانى رژیيم نىشانى دا كە دەبۆ ھەم ئابلوقةكان لە دژى رژیيم زياد بكرئ ھەم ئىمتيازەكان.

ئەمريكا داواى لە رژیيم كرد تاقى كردنەوہى مووشەكى خۆى ڤاگرئ

وہزارەتى ديفاعى ئەمريكا داواى لە رژیى ئىيران كردوہ كە تاقىكردنەوہى مووشەكەكانى ڤاگرئ. وەزارەتى ديفاعى ئەمريكا لە لىكۆلئىنەوہ سەبارت بە تاقىكردنەوہى مووشەكى رژیى ئىيران ھەوالتى دا. وەزیرەكانى دەرەوہ و ديفاعى ئەمريكا تاقى كردنەوہى مووشەكى رژیيم لە رۆژى چوارشەممە 19ى پووشپەردا، بە ھۆى دانانى بنكەى ديفاعى مووشەكى ئەمريكا لە خاكى ئوروپايان زانى. سپاى پاسدارانى رژیيم رۆژى چوار شەممە 19ى پووشپەر ھەوالتى تاقى كردنەوہى مووشەكيىكى دوورھاوژيى دا.

ووتووويژى نھيئى ئيسرائيل لەگەل ئە نجومەنى داوهرانى ناوھندى ووزە

رۆژنامەى ئيسرائيلى ھارتس، لە ئاخرين ژمارەى خۆيدا باس لە دیدار و ووتووژ لە نتيوان سەرۆكى گشتى وەزارەتى دەرەوہى ئيسرائيل لەگەن نوئىنەرانى وەلاتانى ئەندام لە ئەنجومەنى داوهرانى ناوھندى وزەى ناوكەييى دەكا و وەزارەتى دەرەوہى ئيسرائيليش ئەو ھەوالئەى تانيد كردوہ.

بەو پىتى ئوسراوہى ئەو رۆژنامە، ئەو چاوپيئكەوتنە رۆژى چوار شەممە كى پووشپەر رووى داوہ و ئاھارون ئابراموويچ سكرتيري گشتى وەزارەتى دەرەوہى ئيسرائيل داواى لە نوئىنەرانى وەلاتانى ئەندام لە ئەنجومەنى داوهرانى ناوھندى وزەى ناوكەييى كردوہ كە لە بەدواداچوونى ڤەرەندەى رژیى ئىيراندا لىڤراوانەتر كار بكەن تا كات تى پەرى و رىگەى گەرانەوہى نەميئئ.

شاىيانى باسە نوئىنەرانى ھەميشەيى وەلاتانى چين، ژاپن، فەرانسە و برىتانيا لەو چاوپيئكەوتنە نھيتنەدا بەشدار بوون و ئەو چاوپيئكەوتنە لە شارى ويەن و لە بنكەى ناوھندى نيئونەتەوہيى ووەزى ناوكەييى بەرپۆه چووہ.

سازمانەكانى مافى مرۆڤ داوا دەكەن ئىعدامى ميئر مندالان لە ئىران ڤاگرئ

زياتر لە20 سازمانى مافى مرۆڤ يەك لەوان لىڤوردنى نيئو نەتەوہيى رۆژى شەممە 2008/7/9 جاريىكى ديكە داوايان لە رژیى ناخوندى كرد ئىعدامى ميئر مندالان ڤاڤگرئيت. بەپىتى زانىارى ئەو رىكخراوہ، بەشى دادوہرى رژیيم حوكمى ئىعدامى بۆ چوار كەسى ژيئر 18 بەناوہكانى: بەنود شوجاعى، محمد فيداى، سەلاحى تاسە و سەعيدى جزى دەرکردوہ. ئەم كەسانە ئىستا گيانيان لە مەترسيدايە. سازمانى لىڤوردنى نيئو نەتەوہيى لەپاڤ 24 سازمانى جىھانى و ناوچەيى ڤاريزەرى مافى مرۆڤ، داواى لە رژیيم كردوہ پيئەندى بەلئئنە نيئو نەتەوہييەكانى بئى و ئىعدامى ئەوچوار لاوہ و تەواوى تاوانبارانى ژيئر 18 ساڤ ھەلئەشيئتەوہ. رژیى ناخوندى لەسالى 1370 كونوانسيۆنى نيئو نەتەوہيى مافى مندالانى واژوو كردوہ. بەپيئى مادەى 37ى ئەو كونوانسيۆنە ئىعدام كردنى كەسانى ژيئر 18 ساڤ بەتوندى قەدەغەيە. عەرەبستانى سعودى و يەمەن لەو وەلاتانەن كە تاوانبارانى ژيئر 18 ساڤ ئىعدام دەكەن.

كونوانسيۆنى نيئو نەتەوہيى مافى مندالان كە لەسالى 1924ى ميلادى لە ژنو پەسەند كرا، لەسالى 1959 لەلايەن كۆمەلەى گشتى سازمانى نيئو نەتەوہيى بۆ لەبەرچاو گرتتى مافى مندالان لە سەرانسەرى جىھان بەفەرمى ناستيئندرا. لە ئىيران لەگەل ئەوہى كە ئەو بەلئىننامە، مەجليس پەسەندى كرد، رژیى ناخوندى پئ بەندى نەبووہ و دريژە بە ئىعدامى ميئر مندلان ئەدات. بەپيئى زانىارى سازمانە تىكۆشەرەكانى مافى مرۆڤ، تانيستا 140 تاوانبارى مندال كە لەئىران چاوہرئى مردنن، ناستيئندراوون. سازمانەكانى مافى مرۆڤ باوہريان وايە كە ئەو ژمارە زياترە بەھۆى ئەوہ كە زۆرىك لە حوكمەكان ناگەنە دەست ڤاريزەرانى مافى مرۆڤ. يەكىك لەو بابەتانە ئىعدامى ميئر مندالئىك بەناوى محمد حسن زادە لەشارى سنە بوو. محمد مستەفايى ڤاريزەرى ئەو ميئر مندالە بەدانى بەلگە لەسەر محمد حسن زادە، بە سازمانەكانى ڤاريزەرى مافى مرۆڤى سەلماند كە محمد 16 ساڤ بووہ. كونوانسيۆنى نيئو نەتەوہيى مافى مندالان، بەلئىننامەييەكە كە ئەندامانى خۆى پيئەند بە لەبەرچاو گرتنى مافى مندالان و ميئر مندالان دەكا كە بەھۆى كامل نەبوونى جەستەيى و ڤەوانى، پيئوستيان بە پشتيوانى ياسايى ھەبە.